

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 456. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139956179872/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

er mere gammeldags og mindre konsekvent end salmehefternes. Enkelte særformer (som *vedste, giorte, livlig, vunder-vercke*) kan endog tyde på, at sætteren har fulgt manuskriptet temmelig bogstavret. Formentlig må han dog allerede i *A-F* have normaliseret brugen af stort bogstav, og i *G-I* finder enkelte andre ortografiske ændringer sted. — Det kan tilføjes, at Brorsons private ortografi i hovedtræk stemmer med bibeloversættelserne fra hans samtid.

II. De samlede udgaver af Troens rare Klenodie

Med den samlede udgave af Brorsons salmer overgik forlaget fra det lille provinstrykkeri i Tønder til *Frantz Christian Møllne, Boghandleren paa Børsen*. Dette medførte en stadigt videregående modernisering af typografi og ortografi, hvis vigtigste træk er registreret ndf.

Førstedagaven J^o (1739).

1) *Storbogstav.* Brugen af storbogstav indskrænkes — dog uden fuld konsekvens — til liniebegyndelse, personnavne og navne på guddommens personer (hvor ofte to eller flere bogstaver er store): *GUd, HERren, JESus, Skaberen, Frelseren, Aanden*. Dette beror efter tidens typografiske praksis på, at teksten nu for at spare plads trykkes om-løbende, ikke i verslinier¹⁾, hvorved stort bogstav bliver signal for versliniens begyndelse.

2) *Interpunktion og bindestreg.* Skråstregene i *A-F* afløses af komma. I øvrigt foretages kun tilfældige ændringer af interpunktionen. Derimod gribes der kraftigt ind i originalernes ejendommelige brug af bindestreg efter genitiv; stregen fjernes ikke blot hvor den strider mod almindelig brug, men også i mange tilfælde, hvor der efter moderne opfattelse foreligger sammensætning, og hvor der efter tidens praksis ikke synes at være noget usædvanligt ved hefternes brug. Da vi her øjensynlig har at gøre med en særpræget sprogbrug hos Brorson, vil vi anføre et fyldigt eksempelmateriale og ordne det i grupper, der viser, at brugen ikke er aldeles tilfældig.

a) Den mest iøjnefaldende type er bestemt form i genitiv med efterfølgende substantiv. I de fleste tilfælde ville det være muligt nu at have ubest. gen. som første led og hele sammensætningen i best. form; som regel er førsteleddet et ord, der ofte optræder i sammensætning i religiøst sprog: *Noadens-Kilde* (dvs. nådeskilden) *aldrig tømtes* 8.2.3 *Noadens-Himmel* 128.7.4 *for Noadens-Stool og Throne*

¹⁾ Nærmere udgave af T.r.K. trykker teksten som vers, men har ikke fulgt originalernes opstilling med indrykning af linjepaar der rimer sammen; snedgn. Svanesang, hvor udgaven følger trykkeriørgættets indrykninger.